

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Escola Torres Jonama

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Escola Torres Jonama

Data(es)

1858-1979

Volum i suport

6 m (53 unitats d'instal·lació). Inclou 23 mapes, 593 volums de llibres, 56 discs i 1 vídeo.

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Escola Torres Jonama

Història del productor

A les darreries del s.XIX l'escola pública de Palafrugell va patir continus problemes lligats a una manca general de recursos, a la insuficiència de mestres, al seu poc

reconeixement social i als locals gens adequats. A partir de 1907 la situació comença a canviar, amb uns nous locals per a l'escola pública de nenes (entre el carrer dels Valls i el carrer de la Verge Maria); l'any 1908 l'Ajuntament va llogar uns locals nous per a l'escola pública de nens al carrer del Sol (actual carrer de Torres Jonama).

L'any 1919 Josep Torres Jonama (1857-1946), poderós industrial palafrugellenc que emigrà de ben jove a Nova York on va fer fortuna, va instituir l'anomenat Fons Torres, que tenia com a principal objectiu el foment de l'ensenyament. La lluita contra l'absentisme escolar, la desescolarització i l'analfabetisme van ser les grans prioritats del Fons Torres. El 1924 Torres Jonama posa fi a l'existència del fons però alhora reitera el seu interès en construir unes noves escoles i cedir-les a l'Ajuntament. Va portar el projecte de construcció de les noves escoles directament d'Amèrica; el disseny del grup escolar s'inspirava en els models que aleshores es construïen als Estats Units. A banda d'aquest grup escolar de Palafrugell Torres Jonama també va contribuir a la construcció de les escoles de Mont-ras, Pals i Regencós. Les escoles de Palafrugell van ser inaugurades el 4 de juny de 1925 amb la presència del rei d'Espanya, Alfons XIII.

El 15 d'octubre de 1964 el que eren dues escoles nacionals separades a tots els efectes van quedar fusionades en una única agrupació escolar, es constituïa així de manera oficial l'Agrupació Escolar J. Torres Jonama. El nom "Torres Jonama" l'havien proposat, professors i professores, nou anys enrere en la sessió conjunta de 27 de juny de 1955.

Durant el curs 1967-1968 es van posar en funcionament a l'escola els serveis de menjador i transport escolar. En els primers anys de la dècada dels anys setanta es van portar a terme importants millores d'infraestructura, es va ampliar l'escola amb un nou edifici i es van rebre diferents partides de material. Durant el curs 1992-1993 es van rehabilitar els pavellons vells.

L'any 2000 es va commemorar el 75è aniversari de l'escola.

Història arxivística

El fons va ser conservat a la mateixa escola fins al seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Dades sobre l'ingrés

Cessió del fons per part de l'escola. S'han realitzat diferents ingressos sobretot de volums de la biblioteca, 59/1997, 43/2008 i 37/2010. L'any 2012 es va realitzar una transferència de documentació administrativa, en dipòsit (1975-2007).

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Fons que conté la documentació generada per l'administració de l'escola i la de la pròpia activitat escolar.

Sistema d'organització

1. Gestió escola

1.1. Administració

1.2. Comptabilitat i correspondència

1.3. Instal·lacions

2. Vida escolar

2.1. Alumnes

2.2. Assistències

2.3. Material didàctic, exercicis pràctics i proves

2.4. Participació en activitats externes

2.5. Educació d'adults

3. Documents sonors

4. Biblioteca

5. Cartoteca

6. Imatges

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

Actualment l'escola continua la seva activitat i es podrien realitzar nous ingressos de documentació.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic exceptuant la documentació que fa referència a les notes acadèmiques dels alumnes (els llibres d'escolarització i els registres personals dels alumnes), que són d'accés restringit fins a la mort de la persona.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Predominen el castellà i el català.

Característiques físiques i requeriments tècnics

La documentació del fons en general es troba en bon estat. S'ha desinfectat documentació afectada per fongs l'any 2014.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del fons realitzat per Rosa M. Gil i M. Concepció Saurí el 1989. S'ha elaborat un primer catàleg dels mapes del fons realitzat per Joan Busquets, revisat el 2015.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

Estatuts Fons Torres

Fons Ajuntament de Palafrugell (Ensenyament, Correspondència, Actes...)

Material escolar

Revistes editades per l'escola.

Bibliografia

BUSQUETS BIARNÉS, Joan. *L'escola Torres Jonama i el seu temps. 75 anys d'escola pública*. Quaderns de Palafrugell. Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona. 2000.

BUSQUETS, Joan. MOLERO, Josep. *L'ensenyament a Palafrugell*. Quaderns de Palafrugell. Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona. 1993.

ÀREA DE NOTES

Notes

Hi ha 44 mapes del fons a la Cartoteca de la Universitat de Girona. Hi ha un catàleg realitzat per Gemma Niell, Anna Roura i Carme Rueda el gener de 1990.

Hi ha una transcripció del contingut de discs d'educació d'adults en l'estudi inèdit *Ministerio de Educación Nacional. Campaña Nacional de Alfabetización y Promoción Cultural de Adultos*, de Consol Sallés i altres (1994). AMP.

Part del fons (material audiovisual, biblioteca...) resta pendent d'inventari.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguer l'octubre de 2011 i actualitzada el gener de 2015.

Fonts

Inventari del Fons

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.